

Karta Charakterystyki

LO 602

Data wydania: 30.05.2007r.
Aktualizacja: (23.10.2009r.)

Wyd. nr 2

strona 1/6

1. IDENTYFIKACJA MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa produktu: TURDUS POWERTEC SYNTHETIC 10W/40

Inne nazwy: Olej silnikowy TURDUS POWERTEC SYNTHETIC SAE 10W/40

Zastosowanie – do smarowania niskoemisyjnych wysokoprężnych silników spalinowych pracujących w ciężkich warunkach eksploatacyjnych. Szczególnie zalecany do najnowszych konstrukcji silników samochodów ciężarowych i autobusów.

Identyfikacja przedsiębiorstwa

LOTOS OIL S. A.

80-718 GDAŃSK, ul. Elbląska 135

tel.: 058-308-72-41, fax: 058-308-73-58

www.lotos.pl

reach@grupalotos.pl

Telefon alarmowy

LOTOS Straż i Zakładowy Punkt Alarmowy: 058-308-81-99; 058-308-81-09 (tylko w godzinach urzędowania)

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Produkt **nie jest** zaklasyfikowany jako niebezpieczny.

Klasyfikacji produktu oraz identyfikacji zagrożeń dokonano zgodnie z kryteriami klasyfikacji określonymi w przepisach podanych w pkt.15 poz. 3 i 4.

Uzupełniające informacje o potencjalnych zagrożeniach dla zdrowia człowieka i środowiska omówiono w pozostałych punktach Karty Charakterystyki.

3. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Niebezpieczne składniki, zakresy ich stężeń w mieszaninie i numery klasyfikacyjne:

Numer rejestracji*	Numer		Stężenie [% m/m]	Nazwa substancji	Klasyfikacja substancji
	CAS	WE			
n/d	68649-42-3	272-028-3	od 0,1% do 0,9%	Alkyloditiofosforan cynku	N, R51/53; Xi, R41, R38
n/d	121158-58-5	310-154-3	od 0,01% do 0,1%	p-Dodecyfenol	Xn, R62; Xi R38; N, R50/53

* numer rejestracji dostępny będzie po dokonaniu rejestracji przez producenta substancji

Uwaga! Wykaz symboli i zwrotów R wskazujących kategorię niebezpieczeństwa i rodzaj zagrożenia wraz z pełnym ich brzmieniem wyszczególniono w pkt. 16.

4. PIERWSZA POMOC

Zatrucie drogą pokarmową

NIE WYWOLYWAĆ WYMIOTÓW. Natychmiast zgłosić się do lekarza.

Oczy

Splukać wodą przez co najmniej 30 minut. Skorzystać z pomocy lekarskiej, jeśli pojawia się lub utrzymuje podrażnienie oczu.

Skóra

Umyć wodą i mydłem. Wezwać pomoc medyczną jeżeli wystąpi podrażnienie.

Wyprać zanieczyszczoną odzież przed ponownym użyciem.

Inhalacja

Przenieść osobę poszkodowaną na świeże powietrze, jeśli widoczne są negatywne skutki oddziaływania produktu.

Wskazówka dla lekarza: Leczyć objawowo.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Odpowiednie środki gaśnicze

Dwutlenek węgla, proszek gaśniczy lub piana gaśnicza.

Nieodpowiednie środki gaśnicze

Zwarte strumienie wody (woda może być użyta jedynie do chłodzenia gorących powierzchni i osłony odkrytego produktu).

Postępowanie w przypadku pożaru

Zalecane jest stosowanie niezależnego aparatu oddechowego.

Woda może powodować rozpryskiwanie się cieczy. Produkt unosi się na powierzchni wody. Do chłodzenia pojemników narażonych na działanie ognia używać wody.

Nietypowe zagrożenia pożarem i wybuchem: nie znane

=====
Nazwa produktu: TURDUS POWERTEC SYNTHETIC 10W/40

Karta Charakterystyki

LO 602

Data wydania: 30.05.2007r.
Aktualizacja: (23.10.2009r.)

Wyd. nr 2

strona 2/6

Środki ochrony indywidualnej dla strażaków

Zalecane jest stosowanie niezależnego aparatu oddechowego, odzieży ochronnej, rękawic ochronnych, gogli ochronnych ściśle przylegających do twarzy oraz sprzętu izolującego drogi oddechowe (aparaty oddechowe z niezależnym źródłem powietrza, sprzęt oczyszczający z pochłaniaczem wielogazowym).

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Procedury postępowania w przypadku rozlania produktu

Stosować sprzęt ochrony osobistej, unikać kontaktu ze skórą. Chronić skórę.

Zapoznać się z dodatkowymi zaleceniami zawartymi w części dotyczącej ochrony osobistej (pkt 8).

Przewietrzyć obszar jeżeli wyciek nastąpił w pomieszczeniu zamkniętym lub innym słabo wentylowanym obszarze.

Nie dopuszczać do przedostania się produktu do kanalizacji i cieków wodnych.

Zebrać ciecz w celu ponownego wykorzystania i/lub usunięcia.

Pozostałości cieczy można zebrać obojętnym absorbentem.

7. POSTĘPOWANIE Z MIESZANINĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Maksymalna temperatura obchodzenia się z produktem: 70°C, 158F

Procedury obchodzenia się z produktem

Zamykać pojemnik, gdy nie jest używany.

Nie usuwać do ścieków ani do środowiska.

Unikać wdychania pyłu, spalin, gazu, mgły, oparów i aerozolu.

Unikać kontaktu ze skórą. Umyć się dokładnie po przenoszeniu/stosowaniu.

Pusty pojemnik zawiera pozostałości produktu, które mogą stanowić to samo zagrożenie, co produkt.

Maksymalna temperatura przechowywania produktu: 45 °C, 113F

Procedury przechowywania produktu

Nie ma szczególnych środków ostrożności wymaganych podczas składowania.

Temperatura ładowania: 70°C, 158F

8. KONTROLA NARAŻENIA / ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Najwyższe dopuszczalne wartości:

Zawiera olej mineralny. W warunkach, w których może tworzyć się mgła, czy opary należy przestrzegać NDS (podstawa prawna – pkt 15 poz. 13, 14).

	NDS (mg/m ³)	NDSch (mg/m ³)	NDSP	Uwagi
Oleje mineralne (faza ciekła aerozolu)	5	10	-	W warunkach, gdy nie powstają mgły i opary - nie dotyczy

- DNEL: brak danych
- PNEC: brak danych

Kontrola narażenia:

Kontrola narażenia w środowisku pracy

Przy stosowaniu wymagana jest odpowiednia wentylacja.

Ochrona rąk

Rękawice (nityl, neopren, polialkohol winylowy).

Uwaga: Rękawice z polialkoholu winylowego rozpuszczają się w wodzie i nie powinny być używane, gdy istnieje możliwość kontaktu z wodą.

Ochrona oczu

Okulary ochronne.

Ochrona przewodu oddechowego

W normalnych warunkach pracy używanie maski nie jest konieczne.

Używać maski z pochłaniaczem oparów organicznych jeżeli zostanie przekroczone dopuszczalne stężenie.

Stosować niezależny aparat oddechowy przy wejściu do pomieszczeń zamkniętych, innych słabo wentylowanych obszarów lub terenów czyszczonych z dużych ilości rozlanego produktu.

Zalecenia dot. odzieży ochronnej

Zalecane jest zakładanie koszuli z długim rękawem. Należy nosić chemiczny fartuch ochronny, jeśli może dojść do kontaktu z materiałem.

Prac zanieczyszczone ubrania przed ich ponownym użyciem.

Karta Charakterystyki

LO 602

Data wydania: 30.05.2007r.
Aktualizacja: (23.10.2009r.)

Wyd. nr 2

strona 3/6

Kontrola narażenia środowiskowego

Unikać zrzutów do środowiska – nie wprowadzać do kanalizacji.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje ogólne

Postać:	bursztynowa ciecz
Zapach:	łagodny

9.2. Ważne informacje dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska

pH:	nie wyznaczone
Temperatura (w 1013 hPa):	
- wrzenia [°C]:	nie wyznaczona
- płynięcia [°C]:	≤ -30
- zapłonu [°C]:	> 220 (tygiel otwarty)
- samozapłonu [°C]:	nie określona
Palność (ciała stałego, gazu):	nie dotyczy
Właściwości wybuchowe:	nie posiada właściwości wybuchowych
Właściwości utleniające:	brak danych
Prężność par:	nie wyznaczona
Gęstość produktu w 15 °C [g/cm ³]:	nie normalizuje się (podana w atestach)
Rozpuszczalność:	
- w wodzie:	nie rozpuszcza się
- w rozpuszczalnikach organicznych:	rozpuszcza się w większości rozpuszczalników organicznych
Współczynnik podziału n-oktanol/woda (log Kow):	nie określony
Lepkość kinematyczna w 100 °C [mm ² /s]:	13,9 – 14,9
Gęstość par względem powietrza:	brak danych
Lotność:	niska

9.3. Inne informacje:

- zdolność mieszania się:	brak danych
- rozpuszczalność w tłuszczach:	brak danych
- przewodnictwo elektryczne:	brak danych
- temperatura topnienia:	nie dotyczy

Powyższe dane określają wartości typowe i nie stanowią specyfikacji.

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność

Produkt jest zazwyczaj stabilny w warunkach umiarkowanie podwyższonej temperatury i ciśnienia.

Temperatura rozkładu

Nie wyznaczona.

Czynniki, których należy unikać

Silne kwasy. Czynniki utleniające.

Polimeryzacja

Nie występuje.

Produkty rozkładu

Dym, tlenek węgla, dwutlenek węgla, aldehydy i inne produkty niekompletnego spalania.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

TOKSYCZNOŚĆ OSTRA:

Podrażnienie oczu

Prawdopodobnie nie powoduje podrażnienia oczu. W oparciu o dane dla składników lub podobnych produktów.

Podrażnienie skóry

Jest mało prawdopodobne, aby produkt podrażniał skórę. Na podstawie danych składników lub podobnych produktów.

Długotrwały lub wielokrotny kontakt, np. z odzieżą przesiąkniętą produktem może wywołać zapalenie skóry, z objawami takimi jak zaczerwienienie, obrzęk, wysuszenie i pękanie.

Podrażnienie przewodów oddechowych

Narażenie na działanie rozpylonego produktu lub jego oparów, wytworzonych podczas ogrzewania produktu, może wywołać podrażnienie błon śluzowych i górnych dróg oddechowych, podobnie jak w przypadku oleju mineralnego. Na podstawie danych dla składników lub

Karta Charakterystyki

LO 602

Data wydania: 30.05.2007r.
Aktualizacja: (23.10.2009r.)

Wyd. nr 2

strona 4/6

podobnych produktów.

Jeśli w środowisku pracy nie ma przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń, podrażnienie układu oddechowego nie powinno wystąpić.

Toksyczność skórna

Dawka śmiertelna (LD50) dla królików wynosi > 2000 mg/kg. Na podstawie danych dla składników lub podobnych produktów.

Toksyczność inhalacyjna

Brak danych, które mogłyby wskazać, że produkt lub jego składniki mogą stanowić zagrożenie toksyczne przy wdychaniu.

Toksyczność doustna

Średnia dawka śmiertelna (LD50) dla szczura wynosi > 5000 mg/kg. Na podstawie danych dla składników lub podobnych produktów.

Uczulenie przez kontakt ze skórą

Brak dostępnych danych wskazujących na to, że produkt lub jego składniki mogą być czynnikami powodującymi uczulenie skóry.

Uczulenie przez wdychanie

Brak dostępnych danych świadczących o tym, że produkt lub jego składniki mogą być wziewnymi czynnikami uczulającymi.

TOKSYCZNOŚĆ PRZEWLEKŁA:

Toksyczność Chroniczna

Wielokrotne badania toksyczności doustnej u szczurów dla składnika zawartego w tym produkcie ujawniły oddziaływanie na organy wewnętrzne (tzn. powiększenie wątroby i tarczycy). Skutki te były odwracalne w momencie zakończenia podawania substancji.

Rakotwórczość

Ten produkt zawiera oleje mineralne, które są uważane za wysoko oczyszczone i nie są uważane za działające rakotwórczo wg IARC. Wszystkie oleje wchodzące w skład produktu wykazały zawartość poniżej 3% czynników ekstrahowanych w teście IP 346.

Mutagenność

Brak danych wskazujących na to, aby którykolwiek składnik stanowiący powyżej 0,1% produktu miał własności mutagenne czy genotoksyczne.

Toksyczność Reprodukcyjna

Nie ma danych wskazujących na to, że produkt lub jego składniki stanowiące powyżej 0,1% wykazywały toksyczne działanie na funkcje rozrodcze.

Teratogeniczność

Nie są dostępne żadne dane, które by wskazywały, że produkt lub jakikolwiek jego komponent, który stanowi więcej niż 0,1% produktu, może przyczynić się do powstania wad wrodzonych.

Dodatkowe informacje toksykologiczne:

Nie są znane inne zagrożenia dla zdrowia.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

TOKSYCZNOŚĆ ŚRODOWISKOWA

Toksyczność dla ryb słodkowodnych

Ostry LC50 (pułap laboratoryjny) wynosi 100 - 1000 mg/l w oparciu o dane dla składników.

Toksyczność dla bezkręgowców słodkowodnych

Ostre stężenie skuteczne (EC50) wynosi 10 - 100 mg/l w oparciu o dane dla składników.

Zahamowanie rozwoju glonów

Brak danych.

Toksyczność dla ryb słonowodnych

Brak danych.

Toksyczność dla słonowodnych bezkręgowców

Brak danych

Toksyczność dla bakterii

Brak danych.

Biodegradacja

Według wyników badań typu 301 Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) co najmniej 25% składników tego produktu wykazuje biodegradację w stopniu umiarkowanym. Według wyników badań typu 302 Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) co najmniej 25% składników tego produktu wykazuje biodegradację w stopniu umiarkowanym.

Bioakumulacja

Na podstawie zmierzonych wartości współczynnika podziału oktanol/woda 25% składników lub więcej potencjalnie ulega biokoncentracji.

Karta Charakterystyki

LO 602

Data wydania: 30.05.2007r.
Aktualizacja: (23.10.2009r.)

Wyd. nr 2

strona 5/6

Mobilność w glebie

Brak danych.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Usuwanie Odpadów

Zgodnie z przepisami europejskimi ten produkt powinien być traktowany jako odpad niebezpieczny w momencie pozbywania się go.

Kod odpadów 13 02 06* - Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe.

Uwaga: Odpady klasyfikuje się według źródła ich powstawania.

Nie usuwać odpadu do kanalizacji, nie dopuścić do zanieczyszczenia nim wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleby.

Stosować pojemniki na odpady odporne na węglowodory, zamykane i oznakowane.

Produkt nie nadający się do użycia lub przepracowany (zużyty) należy skierować do najbliższego punktu zajmującego się zbiórką olejów odpadowych.

Postępować z odpadami zgodnie z przepisami prawnymi (pkt.15 poz. 8, 9, 10, 11).

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

ICAO/IATA II	Nie uregulowany.
IMDG	Nie uregulowany.
IMDG EMS Fire	Nie dotyczy.
Rozlew wg IMDG EMS	Nie dotyczy.
IMDG MFAG	Nie dotyczy.
MARPOL Annex II	Nie wyznaczony.
Zgodność z USCG	Nie wyznaczony.
ADR/RID	Nie uregulowany.
ADR/RID Zagrożenie ID Nr.	Nie dotyczy.

Przed wysyłką produktów w zwiększonych temperaturach przejrzeć wymagania klasyfikacyjne.

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Zwroty S dobrano zgodnie z zasadami obowiązującymi w przypadku produktów dostępnych wszystkim konsumentom:

Chronić przed dziećmi (S2; obligatoryjnie)

Nie wprowadzać do kanalizacji (S29)

Produkt nie jest sklasyfikowany jako niebezpieczny i nie wymaga dodatkowego oznakowania ostrzegawczego (pkt. 15 – poz. 5).

Przepisy prawne szczególne

1. Rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów (Dz. Urz. UE seria L nr 396 z 30 grudnia 2006r. oraz sprostowanie Dz. Urz. UE seria L nr 136 z 29 maja 2007r. z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 11 września 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (t.j. Dz. U. 09.152.1222 z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. 03.171.1666 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. 05.201.1674)
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. 09.53.439)
6. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE seria L nr 312 z 22 listopada 2008r.)
7. Dyrektywa Rady 91/689/WE w sprawie odpadów niebezpiecznych, znowelizowana przez: Dyrektywę Rady 94/31/EWG oraz rozszerzona Decyzją Rady 94/904 ustanawiającą listę odpadów niebezpiecznych
8. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (t.j. Dz. U. 07.39.251 z późn. zm.)
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 01.112.1206)
10. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 sierpnia 2004r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz. U. 04.192.1968)
11. Ustawa z dnia 11 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. 01.63.638 z późn. zm.) wraz z odpowiednimi rozporządzeniami
12. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. 03.169.1650 z późn. zm.)
13. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 02.217.1833 z późn. zm.),

Nazwa produktu: TURDUS POWERTEC SYNTHETIC 10W/40

Karta Charakterystyki

LO 602

Data wydania: 30.05.2007r.
Aktualizacja: **(23.10.2009r.)**

Wyd. nr 2

strona 6/6

14. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 05.73.645 z późn. zm.)
15. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. 05.11.86 z późn. zm.)
16. Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) (Dz. U. 05.178.1481 z późn. zm.)
17. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 05.108.908 z późn. zm.)
18. Dyrektywa Rady 94/55/WE z dnia 21 lipca 1994r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do transportu drogowego towarów niebezpiecznych (Dz. Urz. Seria L nr 319 z 12 grudnia 1994r.) zmieniona Dyrektywą Komisji 2004/111/WE (Dz. Urz. Seria L nr 365 z 10 grudnia 2004r.)
19. Ustawa z dnia 28 października 2002r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. 02.199.1671 z późn. zm.).

16. INNE INFORMACJE

Wykaz symboli wskazujących kategorię niebezpieczeństwa oraz zwrotów R, które zamieszczono w punkcie 3 Karty Charakterystyki:

N – niebezpieczny dla środowiska; **Xn** – szkodliwy; **Xi** – drażniący

R38 – działa drażniąco na skórę; **R41** – ryzyko poważnego uszkodzenia oczu; **R 50/53** – działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym, **R51/53** – działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym, **R62** – możliwe ryzyko upośledzenia płodności.

Niniejszą Kartę Charakterystyki wykonano zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu REACH.

Dane w Karcie Charakterystyki opierają się na aktualnym stanie wiedzy producenta i odnoszą się do produktu w stanie dostawy. Mają one za zadanie opisanie produktów pod kątem bezpieczeństwa a nie zapewnienie określonych cech produktu.

Zakres aktualizacji:

W stosunku do poprzedniego wydania Karty Charakterystyki zaktualizowano wszystkie jej punkty. Niniejsze wydanie Karty Charakterystyki anuluje poprzednie jej wydanie.

Zwracamy uwagę Dalszym Użytkownikom i Dystrybutorom, że nie ponosimy odpowiedzialności za niewłaściwe stosowanie produktu w sposób inny niż zalecany. Środki ostrożności odnośnie zdrowia i bezpieczeństwa oraz porady w sprawach ochrony środowiska zapisane w tej Karcie nie muszą być odpowiednie dla wszystkich indywidualnych osób czy sytuacji. Obowiązkiem Stosującego jest dokonanie oceny oraz stosowanie opisanego produktu w sposób bezpieczny i zgodnie z całym obowiązującym prawem i przepisami. Przepisy wymienione w Karcie w żaden sposób nie zwalniają Użytkownika z przepisów dotyczących jego działalności.

KARTĘ CHARAKTERYSTYKI NALEŻY PRZEKAZAĆ W DÓŁ ŁAŃCUCHA DOSTAW